CATALUNYA SOCIAL

Any IV. Núm. 140 — 15 cèntims — 5 gener 1924

PUBLICACIÓ SETMANAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: BAIX ST. PERE, 1, 3 I 5-BARCELONA

APARTAT 273
TELÉFON 1114

La revifalla del sindicalisme

—Ja ho saps, Joan, que els comunistes volen tornar a redimir-vos?
—Ara que la gent del camp no tenim tants *redemptors* que es sacrifiquin per nosaltres, porto un pa sota el braç; i, quan defensaven els nostres *drets*, moltes vegades m'havia d'ajeure per fer-me passar la gana.

UNA IDEA SOCIAL

El segur directe pel Patró

Una molt ben encertada legislació social regula la matèria d'accidents del treball a Espanya. La legislació del treball, tant com en els països més avençats del món, compta en el nostre amb unes ordinacions jurídiques magnífiques i bastant regular jurisprudència.

Ara, que el què passa, és que al sí de la llei i al marge de la llei s'és creada una tan forta barrera contra l'obrer, que aquest difícilment pot gaudir de les aventatges que hipotèticament i en tesi li són atorgades.

I, sobretot, volem parlar d'una manera expressa de les companyies mercantils d'assegurances d'accidents del treball, qual finalitat és substituir-se en la personalitat del patró assegurat, quant el cas de l'accident es presenta.

Per diverses i complicades maquinacions, amb veritable impunitat, es pot dir que un nombre considerable d'elles burlen el patró i l'obrer: a aquest últim, regatejant-li, sota ridícula amenaça de fer-los seguir un costós procediment, la indemnització a que té dret; al patró, car no complint en justícia el pacte amb ell segellat, el fan abominable als ulls del proletariat, qui per un sentit simplista no veu l'egoisme de la Companyia asseguradora, sinó la mesquinesa de qui estant obligat a donar, no dóna.

Perquè no obviar tots aquests inconvenients amb un esperit realment obert, fent entrar en la via de la realitat les ideals reformes socials, agermanant els interessos dels patrons i obrers?

A nostre entendre, es conseguiria fàcilment amb un senzill Institut de Segurs Socials, en les caixes del qual ingressessin els patrons les mateixes quantitats que avui paguen en concepte de primes (que al cap de l'any representen alguns centenars de milers de pessetes), a les companyies asseguradores, i en el sí del qual s'organitzés un veritable tribunal de treballadors, encarregat de dictaminar, degudament assessorat per les persones tècniques, cada expedient, atorgant en justícia la indemnització deguda.

Els patrons, que en el susdit organisme cap lucre perseguirien, abolirien, en un acte de mutualitat, una llarga sèrie d'injustícies, i els treballadors, d'aquesta manera, serien la més sòlida garantia contra els casos de *chantage*.

Aquesta nova fórmula que presentem avui als patrons i als obrers en les seves línies més essencials, degudament estructurada, creiem que tindria l'eficàcia de convertir en llaç d'unió, en motiu de *pau social*, ço que és avui, fatalment, mantes vegades, causa d'odis i sempre de discòrdies.

De re recaudatòria

Vénen clams dels pobles queixant-se de l'augment dels impostos, car si s'han de pagar tots els impostos legals, molts establiments de comerç hauran de liquidar, i moltes famílies cauran en la misèria.

En aquests clams no hi ha pas ficció.

Tenen raó les autoritats en exigir el pagament d'aquests impostos, i tenen raó els contribuents en queixar-se amargament de tenir que pagar-los. Tots tenen raó.

Ara bé: en ço que no hi ha raó, encara que sigui de llei, és en exigir que paguin els petits comerciants tantes matrícules com articles tracten. Es l'absurde de l'uniformisme, fill primogènit del centralisme, i tan dolent com ell.

Com és possible, en els pobles i viles, que cada article de comerç estigui servit per un sol establiment comercial?

I si, per a poder viure, un mateix comerciant ha de tractar amb cinquanta articles diferents, com és possible que pagui les cinquanta matrícules corresponents?

Cal conèixer les poblacions petites per a fer-se càrrec que és impossible que els comerciants siguin regits per lleis fiscals fetes per places de comerç de gran tràfic.

I ja que el nou Govern sembla que va nàixer, entre altres coses, per a governar bé, creiem que es farà càrrec d'aqueixes raons per a no exigir als petits, pagaments tan legals com es vulgui, però verament injustos, per haver-se establert per als grans.

Hi ha botiguer de poble que ven de tot, i amb prou feines es guanya la vida.

El do de fer-se càrrec de la realitat és un do de bon govern, que és de desitjar resplandeixi en els governants, i molt més en coses que arriben a la carn viva dels governats...

"El Pare Nostre" del P. Miquel

Tots li diem el Pare Miquel, en familiaritat, a l'home familiar, i venerable per acumulació de venerabilitats, que en la reconada més franciscana i frondosa del Pla de Barcelona, sota Sarrià i Pedralbes, és Guardià de Caputxins i guardià, el més patriarcal avui, de les tradicions religioses de nostra terra. El P. Miquel d'Esplugues, guardià màxim també i primer apòstol de l'esperit franciscà en les gèneres contemporànies que parlen la nostra llengua, és el més pacient, el més obstinat, el més fervorós, el més invencible sembrador d'optimisme en nostre poble.

Quatre volums de tres centes planes, de "glosses apologètiques" sobre les set peticions de l'oració dominical (1), quatre llibres macissos, de densa prosa teològica, són oferts per les mans d'aquest frare, que és *major* entre els framenors de Catalunya, i que és, per tants drets, autoritat ponderal en l'església tarraconense; un present poc comú, un rar i preciós obsequi a l'idioma, a la literatura, a la ciència d'aquesta terra, que és ben bé assaonada i fèrtil quan ja sap llevar uns fruits de tanta plenitud i maduresa.

Molt seria si això fos només, aquesta obra ingent, la solidesa de la qual fereix els ulls. Però, no venim pas al món, ni el P. Miquel ni cap dels seus escolars de tan bona filiació dignes, a fer filologia ni, àdhuc, teologia. Això són les tècniques que es fan soles, o millor, que resulten fetes, després d'una actuació sincera i fèrvida, mirant sols a l'esperit, així com una estela deixa grafiada una ruta lliure. El P. Miquel és, abans que tot, un servidor, un *germà petit* (*framenor*) dels seus pròxims, i els porta un monument de bé espiritual.

Monument bo, just, cert, oportú, urgent gairebé, monument de benedicció, com una creu de terme en un límit territorial. Tothom qui passa per la carretera la mira, cadascú amb ànima diversa, però a tots predica el mateix sermó; sermó senzill com la creu, que a tot cor queda gravat i en cadascú fructifica. Quan pel camí del termenal passen, en diades de neguit, de cataclismes, com són una riuada, una epidèmia, que flagellen una vila, la gent que desfila amb el cor estret i la boca closa vora la Creu antiga, acàs esmolada pel vent i vestida del verdet de la molsa, el Signe de la Redempció parla amb sa presència sola, i diu, als qui li aixequen els ulls dilatats de pànic, coses eternes i profundes.

També aquest *Pare Nostre* monumental, l'últim volum del qual, última pedra, ha vingut en hores de significació històrica, és la paraula senzilla, familiar, infantil, íntima, però divina, que nostres orelles esglaiades desitjaven escoltar. Moltes creus de nostra pagesia i de pobles, ciutats de bon llinatge, són joiells de filigrana gòtica. Calats, relleus, ogives, escultures, eleven el preu artístic de gran nombre d'aquestes sagrades fites. Sempre és la creu, però, la línia dominant, i àdhuc el boig, el rústic, el bandit, la coneixen—i de lluny—malgrat el treball d'art. El Signe és conegut: la lliçó és, per a tothom, l'exaltació pública i perenne, l'honor i la recordança, i, per tant, restauració contínua de la veritat que el signe expressa. I, finalment, l'imperatiu de l'objecte, l'imperatiu del senyar-se.

La lliçó dels quatre llibres del P. Miquel d'Esplugues, obra des d'ara cabdal i típica del seu autor, és l'exaltació pública i perenne, en aquests moments de necessitat pública i per a sempre, l'honor, la recordança, i, per tant, la restauració contínua de la veritat del Parenostre. En síntesi final: l'imperatiu del resar-lo.

Nostra gent va endarrerida de Parenostres. I nostra gent reflecta el món sencer! Però, la divisió de les llengües i les races origen de la divisió del treball en l'empresa universal de la salvació humana, fa que sentim nosaltres d'una especial manera aquesta falla, en l'escenari geogràfic per on circula nostra ordinària via.

Ell n'ha escrit quatre llibres; jo n'escriviria quatre més i també en rajaria veritat (salvada la qualitat del canó i de la pica). Tantes fonts com se li obrin a aquest dipòsit suprem, altíssim i popular, de l'oració autèntica, rajaran sempre l'inestroncable doctrina, immensa i eterna. Es més: tal com en aquelles muntanyes obagues i generoses d'humitat, on l'aigua neix arreu i arreu davalla, hom no posa en terra peu que no faci gotellar el clar líquid, així les paraules del Parenostre, eixides de Jesucrist, dictades de Déu per a parlar amb Déu, són uns comprimits d'eternitat, i per lleument que es toquin, deixen a un hom amarat de la sobrenatural regor.

Com fer, doncs, el comentari d'un comentari al Pare Nostre? S'entén, d'un comentari que, en fullejar-lo, se'ns presenta talment poderós, abundós, disert, espurnejant per tot

R. 502.695

arreu de sana claror diürna, i materialment ric de doctrina, d'aparell metòdic, ubèrrim de fonts doctrinals i fornit de bagatge bíblic i erudit? No sé dir altra cosa que reiterar aquesta afirmació que amb vehemència sento. Que convé aquest llibre perquè convé el Pare Nostre, i que la meitat dels mals de l'època present (individuals, socials, i, àdhuc, polítics) ve d'oblidar que hi ha un Pare al Cel i una oració a la terra. Una oració que d'aquest mateix Pare prové i que és expressa per a demanar, en els treballs i neguits i espants de la vida, privats i públics, la collaboració de la Providència divina.

L'economia de la Providència! L'economia del Pare Nostre, i d'una manera especial l'economia del "Nostre Pa" que la quarta petició compendia! Temes centrals aquestos, de la ideologia, que ens és cara, de la doctrina que vivim. En homenatge al glossador emèrit, almenys un esbós sobre l'actualitat roent de la predicació d'aquesta economia santa serà motiu d'un pròxim article.

R. RUCABADO

(1) *P. Miquel d'Esplugues, O. M. C.* El Pare Nostre. Volum primer: Glosses apologètiques sobre les tres primeres peticions. Un vol. de 284 pàgs. Editorial Políglota, Barcelona, 1920. Volum segon: Id., íd., sobre la quarta petició, 267 pàgs., 1921. Volum tercer: Id., íd., sobre la quinta petició, 275 pàgines, 1923. Volum quart: Id., íd., sobre les dues últimes peticions, 278 pàgs., 1923.

La immoralitat a la fàbrica

II

Si hagués de fer la llista de càrrecs de l'actual organització social, abans que tots els greuges que retreu el socialisme, abans que les tares i injustícies que s'albiren des del punt de vista cristià, donaria importància a un fet, que passa desapercebut a molts teòrics, per quan no es refereix a qüestions de doctrina, però que pesa i domina en la vida pràctica.

El capitalisme, en organitzar la societat per a la producció, ha pervertit l'obrer. Ha procurat fer tècnics, crear aptituds, protegir especialistes, però s'ha oblidat defensar l'home i d'ennoblir l'obrer. I un bon operari, no vol dir un home bo, en el sentit moral. Però, el capitalisme ha fet quelcom més. El capitalisme, que té també una concepció materialista de la vida, ha pervertit al patró amb idees errònies de responsabilitat i d'autoritat, al marge del concepte cristià.

Ha considerat un caràcter únic a la fàbrica, un lloc de producció, de treball, en el qual tots els objectes poden classificar-se de màquines. L'home, una continuació de la selfactina, del teler o del torn, la naturalesa racional de l'obrer confonent-se amb les forces cegues dels motors. Quant es contracta, i més tard dins la fàbrica, sols s'aprecia el rendiment, l'esforç, lo que es converteix en producte.

L'home màquina, l'home mercaderia, no l'home revestit de personalitat, no l'home que ha de complir els fins humans.

I per a regular les relacions del patró-capital amb l'obrer-màquina, sols regeixen lleis econòmiques que es mouen dins el cercle limitat de l'egoisme i de la competència.

Han deixat de banda els deures morals que contrau tot cap director en l'exercici del càrrec envers els seus subordinats, en l'aparència de no intervenir en la vida privada, en els fets de cadascú, per a evitar la impressió que es limita la llibertat de l'individu. I el lliberalisme econòmic, conseqüent, s'aparta de tot quan sembli coacció, encara que perilli la salut dels infants, la virtut de les donzelles i l'honor de les casades.

Per això la funció directora dintre de la fàbrica té la màxima acció quant es refereix a l'activitat del treball, i la mínima, en les relacions entre els dos sexes, el contacte obligat d'homes i dones, quasi sempre insuficient, per a que privi l'escàndol i s'eviti l'incident.

L'ambient que es crea és perniciós i fàcil a les costums lliures. Les passions tenen camp abonat per a desenrotllar-se; la manca d'espiritualitat alleugera a l'individu, que es sent màquina, i es sent bèstia. Màquina, per la relació que serva amb elles; bèstia, per l'instint que desvetlla el constant contacte amb el sexe contrari.

Sense sentiments cristians ben arrelats, sense un ideal que enforteixi en l'home el concepte de la moral i de l'honor, de la decència i de la puresa, sense el principi religiós que freni els desigs grollers de la carn, el naufragi de l'obrer o de l'obrera dins la fàbrica és segur.

R. MUNIESA ANDREU

La diada dels Reis

Dolcíssima i encisadora, plena de records i d'ensenyances, d'una altíssima significació i profunditat teològica i doctrinal és la festivitat de l'Epifania, anomenada vulgarment, entre els fidels, *Diada dels Reis*. La mateixa Església dóna tanta importància a aquesta formosa festa en la Sagrada Litúrgia, que demostra palesament l'excellència d'aqueix misteri. Amb les diades de Nadal, de Pasqua i de Pentecostès, constitueix un dels punts cèntrics i cardinals, a l'entorn dels quals va girant majestuós i constant el cicle litúrgic, puix ells serveixen per determinar cada any la celebració de les altres festivitats movibles, ço és, de les que no es celebren en diada fixa.

De des que la suprema autoritat pontifícia, cap allà a la meitat del segle IV, imposà a totes les esglésies l'obligació d'honorar el Naixement temporal del Fill de Déu el dia 25 de desembre, seguint el costum ja introduït a Roma, en lloc del 6 de gener, com solia fer-se generalment en tota l'Església fins llavors, no perdé aqueix dia la dignitat de que havia fruït en ella al solemnitzar-s'hi la Nativitat de Crist. Li restà el nom d'Epifania en l'Església llatina i de Teofania en l'Església grega, en recordança de l'adoració dels tres Reis d'Orient. Tant l'un mot com l'altre signifiquen *manifestació* o declaració; sols que el nom de Teofania concreta i precisa més el sentit, i vol dir manifestació *divina*.

I no cal pas dubtar gens que fou d'una sublimitat meravellosa la manifestació del Fill de Déu, nat a Betlem, als pobles gentils que gemien sots el poder tiránic del dimoni i vivien tothora en les tenebres del paganisme, quan aparegué a l'Orient l'estrella miraculosa que albirà de lluny Issaíes, el més gran dels profetes de l'Antic Testament, i que anuncià als savis de la gentilitat el compliment de la profecia de Balaam (núm. XXIV, 17). La significació profètica, dogmàtica, simbòlica i mística, que l'Església ha reconegut sempre en la vinguda dels Reis a Jerusalem i a Betlem i en llur adoració, primícies de la gentilitat desitjosa de redempció i de regeneració, colloquen aquesta bella diada entre les manifestacions més divinament admirables del Redemptor. Per ço se l'ha anomenada sempre en l'Església, des dels primers segles del cristianisme, manifestació o aparició per excellència; títol que no s'ha dat mai a la mateixa Nativitat de Jesucrist, amb tot i ésser la vera aparició del Fill de Déu entre nosaltres i la realització de sa dignitat de *Emmanuel*.

Al qui conegui quelcom dels designis de la divina Providència i de l'economia establerta i observada per Déu en l'obra de la reparació i renovació de l'humanitat, no li estranyarà gens que a l'adoració dels Magus se li dongui aital importància en l'Església i tan alta significació. Es, per una part, una veritable profecia, o, si es vol, un preludi profètic de la vocació de tota la gentilitat, de tots els pobles de la terra a la llum de la fe i de la veritat cristiana; i, per tant, una eloqüentíssima ensenyança pràctica de que Jesucrist, el Redemptor, el Reparador, el Cap de l'humanitat redimida, santificada, salvada, qui a tots els homes venia a deslliurar del captiveri de Satanàs amb el preu de sa divina Sang, a ningú excloia de la participació en sos mèrits; ans al contrari, a tots volia que s'apliquessin, puix tan aviat cridava, en la persona dels tres savis d'Orient, als qui més lluny estaven de la veritat pels errors i desordres del gentilisme.

D'altra banda, no hi ha res de més sublim i encisador, que contemplar totes les nacions de la terra, representades en els tres Reis, postrades a les plantes del vertader Rei dels pobles i nacions, nascut sota la feble aparència d'un infantó; no hi ha res de més admirable que veure tota la saviesa i poder i grandesa humana als peus de Jesús en el pessebre, i a Jesús rebent els primers homenatges de la gentilitat en els braços i en la falda de Maria, preludiant així l'unió inseparable del Fill i de la Mare, que en el culte catòlic hi hauria en el

transcurs dels segles, complement de l'unió no menys inseparable de Jesús i de Maria en l'obra de la Redempció.

Mirada així la festivitat de l'Epifania, és com un símbol i una síntesi harmoniosa de l'història de l'Església. Per això la celebra ella amb tanta solemnitat, que fins sembla preferir-la a la festa de Nadal; i no és estrany que els oficis litúrgics d'aquesta diada sien d'una incomparable bellesa, que l'ànima piadosa, identificada amb els sentiments, amb l'esperit, amb la vida de l'Església, assaboreix amb joia sobrenatural i amb abundosíssim profit espiritual.

Altres aparicions de Jesús Redemptor, ja públiques, recorda i glorifica la Santa Església en la litúrgia d'avui: el seu Baptisme en el riu Jordà i el primer miracle amb el qual Jesús manifestà sa glòria i son poder infinit en les bodes de Canà pels precs de sa Mare Santíssima. Aquestes escenes misterioses enalteixen força i rodegen la festa de l'Epifania d'una grandiositat meravellosa i d'un nou caràcter d'universalitat: són com el seu desenrotllo i complement, les primeres manifestacions públiques i solemnes de Jesucrist, el començament de sa vida pública i apostòlica.

Ja havem esmentat més amunt la pràctica de l'Església, que fou des de bon principi celebrar el Naixement de Crist en el dia 6 de gener, i que solament en el segle IV es féu general en tota l'Església l'ús de commemorar-lo el dia 25 de desembre. Aleshores començà en l'Església llatina la celebració de l'Epifania, totalment independent i separada de la Nativitat de Jesucrist. A l'Epifania s'hi afegiren llavors els altres dos misteris, que són també d'una profundíssima significació dogmàtica, puix recorden i expressen respectivament el sagrament de la regeneració, el Baptisme (tal volta sa mateixa institució) i la mística unió, els místics desposoris de Crist amb l'humanitat redimida i regenerada.

No ens consta amb tota certesa si aqueix dia, que amb divina saviesa escollí l'Església per a honorar aitals misteris, és el vertader aniversari de dits esdeveniments; i no cal remembrar tan sols les discussions dels erudits sobre aquest punt verament secundari, tan de lluny enllaçat amb la veritat dogmàtica. Basta recordar que l'Església Romana, i amb ella tot l'Occident, els solemnitzen tots junts en la bella litúrgia d'aqueixa festivitat. En dues bellíssimes antífones els esmenta explícitament i els reuneix amb paraules molt expressives. En la primera, fa ressaltar la Santa Església la significació mística i allegòrica dels misteris, mentre que en l'altra els considera més aviat històricament; per això guarda un ordre rigurosament històric en l'enumeració dels tres prodigis. "Avui, diu l'antífona del *Benedictus*, l'Església ha estat unida al celestial Espòs, perquè Crist ha purificat els crims d'ella en el Jordà, corrent els Magus amb llurs presents a les noces reals i amb el vi fet d'aigua s'alegren els convidats, Alleluia". I en l'antífona del *Magnificat* (segones Vespres) canta l'Església: "Celebrem una santa diada, enaltida amb tres miracles: avui l'estrella guià els Magus al pessebre; avui fou canviada l'aigua en vi a les bodes; avui Crist volgué ésser batejat per Joan en el Jordà, per a salvar-nos, Alleluia".

Amb tot i això, l'Església de Roma honora més aviat i principalíssimament la manifestació de Jesucrist als pobles d'Orient i a la gentilitat en la persona dels savis que l'adoraren i li oferiren llurs dons i tresors a Betlem; i ha destinat les dues Dominiques següents a recordar, respectivament, el Baptisme de Jesús el dia de la capvuitada de l'Epifania i el miracle de les bodes de Canà en el segon diumenge després de la mateixa festivitat. Avui l'Església vol glorificar sobretot els místics desposoris de Crist amb la gentilitat; vol que ressoni en el món pagà la primera veu i promesa d'esperança, de redempció, de salvació per Jesucrist.

ROMUALD SIMÓ, O. S. B.

Aquest número ha sigut passat per la censura militar

La suggestió de l'afalac

Són molts els que blasmen injustament les noies que exerceixen càrrecs en cases de comerç o de banca. Aquestes noies, diuen, prenen el pa als homes que tenen el deure de mantenir llurs famílies. I a la casa que no hi ha un home, o bé que aquest guanya poc, perquè la filla no ha de contribuir amb el seu treball i el seu esforç a les necessitats de la família? Amb quin dret podeu negar a una noia que es guanyi honradament la vida? Si l'home no exercís càrrecs que no li escauen potser no hi hauria tantes noies que es veuen obligades a sollicitar treball a les cases de comerç. No he comprés mai perquè els homes han de posar-se darrera del taulell dels establiments en els quals es venen exclusivament articles per a senyores. Es una cosa que sempre m'ha fet molta gràcia veure un jove fent l'elogi dels vestits de moda. Em perdonaran els dependents si els dic amb tota sinceritat que trobo el seu ofici una mica ridícol. Es una cosa massa frívola per un home. Perquè en aquests establiments no han de despatxar noies, si l'establiment és freqüentat únicament per senyores? Cada vegada que veig un jove a la porta d'una botiga mostrant a una senyora una peça de roba, penso: heu's aquí una tasca ben petita per un home.

Potser algun llegidor, somrient maliciosament, pensarà: que és innocenta aquesta senyora. No sap que, si en comptes d'haver-hi joves hi haguessin noies, no hi anirien tantes modistetes ni tantes senyores?

Precisament per això em planyo. Una dona ha d'entrar a un establiment amb l'únic objecte de comprar i no perquè la galantegin. No he comprés la familiaritat que algunes senyores tenen amb els joves dependents. Aquests les acompanyen fins a la porta amb una cordialitat que qualsevol creuria que hi estan unides amb vincles de gran amistat. No vull dir pas que no s'hagin de tractar amablement els joves dependents; però, crec que una senyora ha de voler que la tractin sempre amb el màxim respecte. El mateix diria si els dependents fossin joves de brillant posició social. No blasmo aquest costum per convencionalismes socials, sinó per raons de bon gust i de moral.

La dona no ha de voler mai que l'afalaguin. No us fieu massa d'aquells que constantment branden davant vostre l'encenser dels elogis. Es natural que aquell que us estima ponderi les vostres gràcies, però no pas aquells que no tenen res que veure amb vosaltres. Es preferible que us diguin que sou serioses, que no pas que agraïu fàcilment els elogis.

Les que fan més llàstima són les modistetes. Riuen i bromegen amb els dependents i moltes vegades, un cop han abandonat l'establiment, es befen d'elles. Fa pena sentir les seves converses. Naturalment que n'hi ha de molt dignes que no responen quan els diuen paraules inconvenients, però la majoria, posant de relleu una gran frivolitat, somriuen quan algú els diu paraules afalagadores.

No heu de témer els meus blasmes, oh joventut que passes la vida darrera un taulell ponderant les qualitats dels articles que vens i afalagant les dones, car els propietaris dels establiments coneixen la nostra psicologia i us mantindran en els vostres llocs mentre la dona sigui frívola i li plagui coquetejar.

Les noies poden seguir envaint els despatxos, mentre els homes ocupen els llocs que elles haurien d'ocupar en els establiments de robes. Per a conèixer la frivolitat d'aquests establiments, cal únicament fixar-se amb els noms que donen als colors de moda. Seria curiós publicar una antologia d'aquests colors tan fantàstics i carrinclons. Però, què hi voleu fer si això plau a moltes dones!

Jo voldria que les amables lectores que m'honoren llegint-me, meditessin les meves paraules. Ha arribat a un grau tan alt la frivolitat de la dona, que cal posar-hi remei. Hem d'ésser assenyades i fer les coses conscientment.

Mantenint-nos sempre dignes i serem respectades. No ens envanim si ens afalaguen, car després riuen de nosaltres. Cal conèixer la intenció de les paraules. No sabeu el conte de la guineu i el corb? L'astuta guineu digué un dia al corb d'ales negres: obre el bec i canta, que desitjo sentir la teva veu suau i dolça. I és que el corb portava al bec un formatge. Seduït per l'afalac va cantar, i la guineu fugí clavant les dents en la blancor del formatge. Voleu dir que moltes vegades els que afalaguen no fan com la guineu de la faula?

MARIA BONSHOMS.

LES CONFERÈNCIES DE JOVENTUT SOCIAL

La propaganda social catòlica i l'internacionalisme

Tal com estava anunciat, el dijous abans de Nadal, el nostre benvolgut company En Joan Bastons clogué molt oportunament el curset de conferències de tardor, organitzat, amb èxit cada dia creixent, per l'entusiasta i benemèrita Joventut Social, descabdellant un tema de pacifisme, ben escaient aquells dies en que es celebrà la vinguda del Príncep de la pau.

En començar, va advertir el conferenciant que, si bé despullava, en aquells instants, de tot caràcter oficial a la tribuna de Joventut Social que tenia l'honor d'ocupar, desitjava vivament que, de resultes de la seva dissertació, els propagandistes catòlics donessin als estudis del pacifisme més importància de la que, desgraciadament, se n'hi ha vingut donant fins ara.

Un estudi complet del pacifisme hauria de compendre dues grans branques: pacifisme social i pacifisme internacional; l'un treballa contra la guerra entre classes, i l'altre contra la guerra entre nacions. Així ho entengueren els homes del Tractat de Versailles al crear, al costat de la Lliga de Nacions, una Organització internacional del Treball.

El pacifisme internacional, afegí el conferenciant, té una immensa bibliografia. Es precís fer tries i classificacions. Visiblement, es destaquen tres períodes de literatura pacifista. Dels temps clàssics fins al segle XIX; segle XIX i XX fins a 1919; i des de la fundació de la Lliga de Nacions, en 1919, fins ara.

En el primer període hi abunden palpitacions rudimentàries d'esperit pacifista, però no hi ha cap obra acabada, ni cap doctrina sistemàtica. Són manifestacions fragmentàries i esporàdiques que broten a la bona de Déu al mig d'obres literàries.

Un crític prestigiós vol donar sentit pacifista al cant VI de la Eliada. A. Carnegie i G. La Iglesia posen, entre els precursors, a clàssics grecs com Eurípides, Aristòfan, Isòcrates; a romans com Ciceró, Virgili, Sèneca, Marc Aureli; a cristians, tals com Sta. Irene, Climent d'Alexandria, Tertulià, St. Agustí; al fundador del protestantisme; als moderns Pascal, Leibnitz, P. Graty, La Bruyère, etc., etc.

Recità frases dels autors anomenats, concertes de Buda, i comentà l'obra pacificadora de l'Anfictionia helènica i del romà Menenio Agripa.

En el segle XIX neix el veritable pacifisme antiguerrer com a doctrina filosòfica i política. Deuen estudiar-se organitzacions, homes i escoles i doctrines pacifistes.

Parlà de les primeres organitzacions americanes, fundades en Boston en 1810, a les quals seguiren altres, d'esperit semblant, a França i a Anglaterra. El primer Congrés general es celebrà a Londres en 1843. El tercer, a París, sota la presidència de Víctor Hugo. Un Congrés internacional tingué lloc a Roma, en 1891, i acordà crear, a Berna, el Bureau International de la Paix. Aquest Bureau cataloga els organismes pacifistes en quatre agrupaments: *a*) Centrals i generals, entre ells el Comitè Nobel, l'Unió interparlamentària. *b*) Societats de pau esteses per tot el món. *c*) Societats adherides. *d*) Periòdics. Ressalta el poc èxit de les Conferències de la Pau, celebrades sota els auspicis i la bona voluntat de Rússia, la primera en 1899, i la segona en 1907, a La Haya. Ni l'una pogué aturar la guerra rús-japonesa, ni l'altra la gran guerra.

En parlar dels homes pacifistes, cal recollir aquí, entre els molts que va anomenar l'orador, a A. Carnegie, autor de llibres i d'institucions; a Roosevelt, igual que l'anterior ianqui, i al qual fou adjudicat el premi Nobel en 1906; J. de Bloch, autor de "La Guerra"; T. Moneta, pacifista i patriotero; L. Pichot, francès; el Dr. Oukhomoron, japonès; el professor rús Nowicow; la Baronesa de Sutner, coneguda autora d'"Abais les armes!", etcètera, etc.

Les doctrines pacifistes poden reduir-se a quatre escoles: la mística tolstoiana, la socialista, la patronitzadora de l'arbitratge i la catòlica. Atinadament exposà i refutà les tres primeres, reservant-se a parlar de la catòlica fins al final. La tolstoiana, si bé es funda en màximes evangèliques, esdevé utòpica al prescindir del pecat original i no compendre la naturalesa humana. La socialista és insincera i falsa. La seva literatura és violenta i agressiva. Les solucions de la tercera es ressenten de la falta de justícia en els tribunals internacio-

nals i de la falta de ganes de complir per part de demandants i demandats.

Finalment, el moviment pacifista culmina en 1919, establint-se en el Tractat de Versailles la Lliga de Nacions.

La crítica de la Lliga de Nacions i la seva obra i assemblees del 1921, 1922, 1923, mereixen un capítol apart guardat per a millor avinentesa.

Es lamentà no poguer dedicar més temps a l'escola cristiana, única que es fonamenta sobre bases sòlides, en quines apoia la seva doctrina de fraternitat universal; única que té per fundador el Déu de l'amor sense límits i del perdó sense reserves mentals; única que té apòstols del renunciament com els místics, i un St. Francesc d'Assis; que té homes de lletres, com St. Ambròs, Vitòria, Suàrez; única que té un representant internacional, el Papa, al qual dóna el suprem poder de fallar plets entre pobles amb desinterès i esperit de justícia. A Catalunya, l'internacionalisme papal ha sigut glossat notablement pel plorat bisbe Torras i Bages, en una pastoral alabada pels articulistes estrangers i recomanada pel Papa Benet XV.

Va acabar recomanant als oients que els dies de Nadal fessin néixer en el propi esperit sentiments de pau i de germanor, procurant que els cors de tots els cristians siguin veritables colomars des d'on surtin, en grans volades, les colomes de la pau a propagar-la arreu del món.

Als aplaudiments i felicitacions que per part de la selecta concurrència rebé l'amic, afegeixi la nostra més sincera. I la fem extensiva a Joventut Social per l'interès que ha despertat aquesta tanda de conferències que han estat totes altament interessants.

INTERESSOS ECONÓMICS

L'acte de Montblanc

Un gran nombre d'Ajuntaments en corporació, centenars de Sindicats Agrícols, i tots els vinyaters cabdals de Catalunya, aplegats a la ducal població de Montblanc, han donat a la protesta de la producció vinícola, atropellada i despreciada, la força d'un alçament popular que caldrà tingui en compte el Govern de Madrid.

La qüestió és clara com l'aigua... com l'aigua amb que, amb l'ajuda d'alcohol i de drogues colorants, es fa una cosa que els falsificadors en diuen vi, i és aigua.

Es tracta que, en virtut d'aqueixes andròmines, el vi veritable es fa malbé als cellers, i l'aigua color de vi corre com a veritable vi en els mercats consumidors.

Es tracta que els vinyaters, els cultivadors de la vinya, treballen i fan treballar la terra, donant vida a infinitat de gent, creant una riquesa que no té parió en lloc del món, pagant a l'Estat contribucions quantioses, mentre els seus competidors, els falsificadors del vi (colorant l'aigua), no solament no treballen ni fan treballar, sinó que maten la producció vinícola i emmetzinen els consumidors, sense profit de l'Estat, sinó tot el contrari.

Es tracta que acabi d'una vegada aquesta falsificació, i la producció vinícola, aquest bé de Déu dels nostres camps, surteixi els mercats espanyols, únics a que avui poden aspirar els nostres vinyataires, perquè els mercats estrangers estan gairebé tancats a la nostra exportació i ho estaran cada dia més per raons fàcils de compendre.

Els oradors del grandiós acte de Montblanc plantejaren aquest problema clar i català, sense eufemismes ni exageracions.

Nosaltres ens atreviríem a reduir-lo a un sol dilema: O bé es suprimeix, *a radice*, la falsificació dels vins, o bé es deixen erms els camps.

Conrear aquests mentre es construeixen grans fàbriques de falsificació de vins és un absurde, una ruïna, una veritable bogeria.

Els vinyaters aplegats a Montblanc no demanen pas al Govern que s'envien *a priori* els falsificadors, sinó que es prohibeixi la seva funestíssima indústria.

Demanen que es compleixin les lleis!

Si es complissin les disposicions legals sobre els alcohols industrials, no seria possible aquesta falsificació; ni tampoc es tancarien molts mercats importants si no es gravessin els vins amb impostos que no són més que una disfressa de l'abolit impost de Consums.

No cal pas dir com CATALUNYA SOCIAL s'adhereix a tots els acords de l'acte de Montblanc, i com fa vots perquè es faci justícia a les seves raonables i justes peticions.

La terra fecunda

L'home que de ciutat, estant reclòs dintre la biblioteca, escriu sobre problemes de la terra, comet sovint greus errors. Més d'un cop hem llegit, al tractar de la deserció dels nostres camps, com se'n treia la conseqüència de la misiva de la misiva de la llur producció i de l'ermiment de trossos considerables de conreu. Considerat el cas superficialment, sembla natural i lògic: tan lògic i natural, que ha aparescut als escriptors referits que vagava la necessitat d'informar-se i escatir-ho i documentar-se prou abans de deduir semblant referència. Tal vegada, però, han estirat la conseqüència massa lleugers, i potser així i tot s'han equivocat.

Som dels qui creuen que la deserció del camp de la gent menesterosa fins ara a la nostra terra, en general, no li ha produït cap dany en la seva economia. L'absentisme dels propietaris, danys morals creiem que n'hi ha ocasionat forces. Danys materials, no tant. A l'augmentar-se la valor de les coses i encarir-se la vida i desvetllar-se noves necessitats en l'esperit del pagès, aquest se n'ha anat cap a ciutat en recerca de mitjans d'una vida millor, o bé s'ha concentrat a les planes productives i a les conques de riu fecundes, oposant-se així una mena d'eliminació de cultures improductives i de selecció de les de més rendiment. La filloxera i la replantació de la vinya de peu agombolà noves exigències i féu abandonar per anti-econòmics molts serrats.

Avui encara aquest abandonament continua, no per manca de braços, sinó perquè no són remuneradors. Altres indrets plantats de reldó tanmateix s'han deixat perdre, o s'han destinat a noves cultures, perquè avui l'aplicació del reldó al curtit de les pells és aventatjosament substituïda pels àcids que proporciona la indústria química. Totes aqueixes terres abandonades pel nostre pagès i les llurs cultures donaran el cent per ú a la nostra terra el dia que es puguin tallar els pins, que sinó és la mà del mateix pagès cuidadós, serà el vent provident que li escamparà la llavor.

Altres terres s'abandonaran encara, i altres cases de pagès tancaran les portes. Què hi feu, rònegues cases de paratge, dalt del cim aspriu, flagellades per tots els vents i les fortes pluges? Els habitants llurs en regimenta l'economia més primitiva. Un ambosta de blat que expremen de la terra roquenya; un porc miseriós que se les campa en estat salvatge; un vedell tinyós que canvien per un tros de vellut per vestir-se. Perquè perllongar la vida miseriosa d'aquests muntanyesos que els manquen i fins no és possible proporcionar-los-hi els elements més caporals de la civilització, que són el mestre i el sacerdot? Deixem les muntanyes en pau, que facin fusta, llenya i carbó, i les seves valls pasturatges. No violentem massa la natura. I bé que no produeixin res d'això les àrides, les roquenyes, deixem-les també en pau. El fred, la calor, els vents, les pluges, les tempestes que elles originen i regulen, que, per ventura, no són elements importantíssims per la producció de les baixes planes fecundes?

Mentrestant, tampoc avui la terra necessita dels braços que exigia abans. Encara que no ens podem enorgullir molt de l'avenç de la nostra mecànica agrícola, amb tot el braç de l'home és sigut alleugerit per la força animal i pel perfeccionament de les eines. No és pas de molts anys que els nostres pagesos encara sofrien la mania que les vinyes conreades amb arada s'endanyaven i totes les vinyes així les cavaven. Avui arreu es llauren i cada animal, amb una arreu simple, fa la feina de quatre pagesos. I l'introducció, encara que paulatina, d'arreus més perfectes, substitueix i va reemplaçant munió de braços.

Hi han, en efecte, clapes considerables de pinars a Catalunya, de bona terra i paratge expedit, que fàcilment es guanyarien per al conreu. S'hi criaria la vinya, hi creixeria bon blat i grassos farratges. No oblidem, però, que molts d'aquests pinars constitueixen la millor caixa d'estalvis de la perennal casa de pagès. Que són un factor importantíssim per al règim de les aigües i les pluges, gràcies als quals, al costat llur és possible la cultura dels farratges com fins l'aufalç i tot, en secà. I que oi més, la llenya i la fusta que donen, avui com avui encara, representen una bona collita per al pagès, ensems que constitueixen factors considerables per a la nostra economia nacional.

L'endarreriment i la culturació imperfecta de certes comarques de Catalunya no deu pas atribuir-se a la manca de braços, per l'immigració de la gent cap a ciutat, sinó a manca de tècnica i de ciència on saber-les explotar com cal, fins exprémer-les-hi tot el suc que poden donar de sí. Quants milions, per exemple, deuen de percebre de menys a l'any l'Empordà, per no expurgar i no adobar bé els

llurs oliverars? Quant augmentaria la riquesa de l'Urgell que rega el canal, si destinessin a la cria de bestiar, a la producció de carn i de llet les seves collites esplèndides d'aufalç, en comptes de vendre-se-les als vaquers de Barcelona i del Vallès?

Honor, però, a totes aquelles contrades de la nostra terra que, amb l'afany de llurs conreadors i llur esperit experimental posat a dures proves, han escorcollat els secrets íntims de la terra i de les plantes i saben arrencar-los-hi el màxim rendiment. Hortes i fruiterars de la Marisma i del Llobregat; grasses conques del Besós i el Ripoll; austera plana de Vich; camp ubèrrim de Tarragona i vinyes pollentes del Penedés. Sou l'orgull de Catalunya i no teniu res que envejar a comarques semblants d'altres nacions. Sense tenir a l'abast ara estadístiques per demostrar-ho numèricament, malgrat l'immigració dels nostres camps, la producció agrícola afirmem que ha augmentat. Potser ha minvat la producció del blat i altres cereals; potser tampoc no es cull tant de cànem; collites com la del cuc de seda gairebé han desaparescut, com la del reldó, segons hem notat ja més amunt, però, en canvi, com ha augmentat la producció de l'oli i l'avellana, i el vi i la de les fruites, i la producció ramadera, sobretot en vaques, i la de les verdures i llegums, i la de les patates, i altres encara.

Oh, el dia que un acurat ensenyament agrícol armés d'una tècnica més perfeccionada la nostra població rural. I una direcció conscient induís els nostres pagesos a introduir noves cultures. I un Estat fort obrís sequials dels nostres rius, que encara arriben amb massa aigua a la mar. I tota una xarxa de carrils econòmics, completats per carreters, solques-sin la nostra terra! Aquesta, malgrat l'immigració i l'anomenada d'ésser aspra i muntanyenca, nodriria tots els seus fills, amb els seus propis fruits.

ANGEL GRAU

El Reial Decret sobre lloguers

Suara s'ha prorrogat altra volta, encara que amb un termini de vigència més curt, la cèlebre disposició legal de 21 de juny de 1920, i de les petites modificacions introduïdes hem de deduir que, quan el mal no es talla d'arrel, sempre rebrota en multiformes manifestacions.

Aquest R. D., nomenat llei, fou promulgat per parar els peus dels desaprensius propietaris que, valent-se del desequilibri en l'oferta i la demanda, treien del mercat el major profit possible; però, ara resulta que la porta d'abusos, que es va tancar per als amos, s'ha obert de bat a bat pels llogaters, podent, fins ara, i gràcies a aquella mida legal, explotar un bon negociet, com és el del sots-arrendament.

D'altra banda, hem de confessar que l'estabilitat dels lloguers al tipus de l'any 1914 s'ha convertit en un conte tàrtar, car el desgraciat veí que volia pis s'ha ajupit a totes les martingales defraudadores, i encara moltes de gràcies, si no volia dar amb els seus ossos ciutadans en una confortable barraqueta, o no s'avenia a viure a distàncies extraplanetàries dels centres de vida de la població.

També ens hem enterat de que aquells bombejats tribunals arbitrals, on tenien representació els propietaris i els veïns, gaudien dels mateixos defectes, i potser virtuts, que els tribunals (avui *jutjats*) municipals que abans entenien dels desahucis i altres entortolligaments derivats. I és que, quant es deixen esquetxes, sempre hi ha fum que respira.

Això mateix, en veure que les prescripcions del R. D. s'estenen a totes les poblacions que passin de 6.000 habitants, venim a deduir que la crisi de l'habitació es va estenent d'una manera esperveradora, i que, en els gairebé quatre anys de vigència d'aquell, no s'ha remeiat res, sinó que, al contrari, s'ha empitjorat.

Això, si haguessin tingut lloc pràctic, ho haurien pogut preveure, perquè si la manca de cases obligava a la gent que vivien a les capitals a cercar sojorn en els poblets propers, com a conseqüència lògica, l'afluència de nous veïns havia de dur el mateix problema. És com una epidèmia que es propaga pel contacte.

En resum, que totes aquestes tares, i altres, es cuiden a sanar en l'actualitat; però, qui ens diu que no en surtin d'altres noves d'aquí un any i així successivament? Nosaltres assegurem que sí, perquè la solució a la manca d'estatges no es cura amb mides coercitives, sinó construint cases.

És com si a un home que patís fam, vulguéssim atipar-lo amb discursos. Puix ens fa por que, en quant a aquesta crisi de l'habitació, a Espanya, tenim badallera per temps.

JULI VILA ORTIZ

D'ací i d'allà

Ha estat autoritzada novament la publicació del setmanari "El Trabajo", de Manresa.

Aquest periòdic és un dels més dolents que s'han publicat de molts anys ençà.

Publicava tantes blasfèmies i tantes heretgies, que el senyor Bisbe de Vich l'excomunicà.

Els elements catòlics d'aquella ciutat han protestat mantes vegades, però els seus clams han estat desoïts.

Es llàstima que aquesta mena de publicacions gaudeixin de tanta llibertat. Damunt de les planes d'aquests periòdics es fa l'apologia del comunisme.

Que Déu Nostre Senyor s'apiadi de nosaltres.

* * *

Sembla que, en els moments actuals, els polítics que han combatut sempre l'espiritualitat de Catalunya, haurien d'emmudir i d'obrar amb gran prudència. Doncs, no és així.

Nosaltres, ho hem dit més d'una vegada, no som polítics, i aquesta afirmació ens dóna força per a dir que, no havent-hi llibertat de pensament ni d'expressió, no deu fer-se propaganda política de cap mena.

Fer el contrari és abrandar el foc de les passions.

* * *

Els sindicalistes es proposen fer una intensa campanya a favor de la sindicació.

Fer campanyes intenses ja sabem el què vol dir: coaccionar els obrers.

S'ha de donar a l'obrer llibertat absoluta per tal que escolleixi el sindicat que més li plagui.

La sindicació ha de servir per a defensar els interessos dels obrers, i no per a exercir damunt d'ells una odiosa tirania.

* * *

El diari local "Lucha Obrera" ha publicat una nota, signada pels antics redactors de "Solidaridad Obrera", donant compte de la seva expulsió de l'esmentat diari. Els fets que ressenyen són verament exemplars.

Si tracten amb tanta desconsideració i tirania els companys que han posat la seva ploma al servei de la seva causa, què farien amb nosaltres si arribessin a governar?

Els que parlen constantment de llibertat són els que més l'ultratgen.

* * *

Seguint els costums tradicionals, el dia de Nadal deixaren de sortir alguns diaris.

Sembla que un costum tan cristià hauria d'ésser elogiat. Doncs, no és així.

Vegin el què diu "El Día Gráfico": "De año en año va perdiendo Barcelona el carácter pueblerino que tanto la afea. La prensa contribuye mucho a esta saludable transformación de las costumbres. Este año han sido escasísimos los diarios que han pagado tributo a la rutina que supone no salir el día de Navidad".

Ja veuen si és eixerit "El Día Gráfico". Per no perdre unes quantes pessetes, fa treballar els redactors el dia de Nadal, i per a justificar la seva actitud, qualifica de rutina el no sortir el dia de Nadal.

No sabem quin concepte tenen aquests diaris de les festes tradicionals.

"The Times" de Londres, que es ven una mica més que "El Día Gráfico", el dia de Nadal no es va publicar.

Ves qui diria que Londres, la ciutat més gran del món, té *carácter pueblerino* i que el "The Times" és un diari *rutinari*.

* * *

"La Vanguardia" ha fet reformes a la façana. Ja convenia.

Sempre la fullejàvem amb una mica de temor. Aquelles esqueles tan tètriques ens espaordien.

Ja que "La Vanguardia" *viu* dels morts, almenys que els tracti bé.

* * *

Alguns carrers de la ciutat estan gairebé a les fosques.

Ja seria hora que l'Ajuntament prengués l'acord d'adoptar un dels sistemes d'il·luminació que s'han assajat en algunes vies de la ciutat.

Nosaltres voldríem presentar una proposició sobre aquest lluminós assumpte.

Però, qualsevol ara s'enreda amb *proposicions*.

El què passa

ESPANYA ENDINS

Sempre que hem parlat de l'afer de Tànger, sota els rigors de la censura, hem manifestat la temença, que per fi ha resultat confirmada per la realitat, que Espanya perdria la partida.

França preparava la jugada de molt lluny. Els qui esperaven d'ella l'agraïment pel què Espanya féu per França durant la Guerra Gran (ajudant poderosament a guanyar-la), oblidaren que la paraula agraïment és encara més vàcua de sentit en les relacions internacionals que en les relacions particulars.

La partida de Tànger és perduda per Espanya. Anglaterra se'ns ha rifat, com vulgarment sol dir-se.

Resta un poc d'esperança en l'actitud de Itàlia, contrària a aquest partit anglo-francès. I resta un altra esperança, també llunyana: la vindicació de totes les malifetes, en el transcurs de l'Història, per la justícia de Déu...

Altrament, la política del Directori va prenent caràcter, que no és pas del gust de tothom.

I els vells polítics que semblaven anorreats pel cop de sabre del 13 de setembre, alcen el cap i parlen com si estiguessin disposats a tornar a governar.

Els partits extremistes tampoc estan quiets. Es reuneixen, treballen, projecten...

Mentrestant està en gestació la futura constitució d'Espanya, és a dir: la seva vida.

Sembla que el poble se n'hauria de preocupar d'aquest magne afer, però tothom roman ensonyat. Un partit que havia aconseguit acoblar forces considerables i una selecció social remarcable, el P. S. P., es divideix en aquestes hores cabdals de nostra història. Per altra banda, s'abandona la política de comprensions i d'atracció, per un altra totalment oposada. Bons aliats haurà buscat Itàlia si segueixen aquests camins! I a tot això segueixen trucant la porta i empenyent de fort els grans problemes d'Hisenda, de Ferrocarrils, del Marroc, de Subsistències, d'atur forçós...

Dos notes satisfactòries endolceixen un xic el regust agre d'aquesta senzilla crònica: el repatriament dels soldats del 20 i 21, i la tornada del Cardenal Benlloch d'Amèrica.

ESPANYA ENFORA

França i Alemanya estan fent un esforç grandiós per tal d'entendre's i arranjar-se directament, encara que siguin tan enormes les dificultats que hi ha mig vençudes i les noves que cada dia sorgeixen en els territoris alemanys ocupats per les tropes franceses.

Aquestes són les darreres cartes que es juguen ambdues nacions. Ara per ara Anglaterra, ocupada en apariar la seva desbastellada màquina parlamentària, no pren part en el joc.

A Portugal no en saben res dels complots comunistes, i van fent el seu camí sense preocupar-se de les nostres coses.

A Grècia estan jugant a revolucions, i és En Venizelos qui ha foragitat el rei, que, de moment, té perduda la jugada. Cal dir que allí, els veritables jugadors, són França i Anglaterra. Els francesos estàn de sort a tot arreu.

Un crim odiós ha posat l'Afganistan enfront de la Gran Bretanya, suscitant un altre conflicte que està removent els sentiments ètnics de la immensa Asia.

Els mahometans de totes les encontrades, els nacionalistes de la India, la Rússia dels Soviets, i els mil pobles fins avui dia ensonyats en les regions ignotes del llunyà Orient, comencen a despertar-se, i a relacionar-se, i a treballar sota una divisa que als americans els ha fet uns i forts: "Asia pels asiàtics".

Li vindrà per aquest cantó a la Gran Bretanya l'esfondrament que per llei fatal històrica un dia o altre ha de iniciar-se en el seu incommensurable imperi?

Ve't aquí un dels grans interrogants del nou any 1924, que faci Déu sigui de gràcia per a nosaltres i pel món sencer.

J.

Noticiari

ESPANYA

A l'última junta que ha celebrat la Federació de Cooperatives per a la construcció de Cases Barates de Catalunya i Balears, es recollí l'estat de disgust que regna entre els elements interessats davant la lentitud que s'observa en la resolució dels assumptes que es refereixen al problema, cada dia més angoixós, de l'habitació, culpant-se de tot això a la nefasta actuació que per a la vida de les cooperatives segueix l'Institut de Reformes Socials.

Es van succeint les Conferències, les Informacions, els Reglaments, les cases no apareixen, com han sorgit a França, Itàlia, Bèlgica i Anglaterra.

Els organismes oficials encastellats en l'expedient dificulten la tasca de que volen acollir-se a la llei. Hi ha expedient que fa anys està esperant resposta de Madrid.

L'Ajuntament de Barcelona havia pres un acord sobre la construcció de cases barates.

Els vocals associats que substituïren als antics edils no expressaren la seva orientació en l'assumpte, i ara, amb motiu de l'entrada de regidors gòvernatius, s'ha renovat totalment la comissió municipal de cases barates, la qual portarà aparellada noves dilacions per l'estudi que hauran de fer de la qüestió.

En vista de tantes dificultats que fan preveure el decaïment entre les cooperatives, la Federació Catalano-Balear ha acordat:

Primer. Visitar a la novíssima Comissió Municipal de Cases Barates i el senyor Alcalde de Barcelona, per a recomanar-los que urgentment i amb sentit pràctic s'ocupin del problema de l'habitació.

Segon. Sollicitar del Directori Militar que prengui la decisió corresponent en vista de la Informació últimament portada a cap sobre la reforma de la llei i Reglament de Cases Barates.

Tercer. Demanar a totes les Cooperatives de construcció federades les dades referents als obstacles concrets que es troben a l'Institut de Reformes Socials i altres centres oficials, a fi de compilar-los en un Memorial de Queixes que serà elevat al president del Directori Militar, cap del Govern.

—Han sigut obertes al públic, havent ja realitzat nombroses operacions, les oficines de la nova sucursal de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, de Tremp, installades a la Plaça de la Creu de l'esmentada localitat.

—Augmenten cada dia les obreres inscrites al règim de retirs obrers que en infantar sol·liciten, directament o mitjançant les Mutualitats Maternals, de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis en les seves oficines d'Assegurances Socials de Barcelona (carrer de Cameros, 3), i en les nombroses sucursals que té establertes a Catalunya i Balears, el pagament del subsidi de maternitat que l'Estat concedeix, essent ja actualment en crescut nombre les obreres que han sigut beneficiades amb l'esmentat subsidi.

—Han estat invitats tots els Collegis i Escoles Catòliques d'Espanya al Congrés d'Educació Catòlica i a la Exposició Pedagògica del mateix, que prometen ésser dos èxits grandiosos.

—A Bilbao es construiran dues centes cases barates per a ferroviaris. El pressupost és de 2.270,000 pessetes.

—Avencen els treballs per a la constitució d'una Federació de Cooperatives de Cases Barates.

—La Diputació de Bilbao ha acordat la fundació d'una càtedra de Puericultura.

ESTRANGER

S'anuncia la rebaixa a Holanda, dels jornals dels obrers ferroviaris. Es aquesta la segona rebaixa que sofreixen. Ara es tracta d'un deu per cent.

—El famós premi Nobel de literatura, ha estat concedit a un poeta irlandès que canta amb la llenga dels avis. Ho celebrem.

—Es un fet la creació de càtedres per a estudiar la llenga basca, i els principals dialectes en els centres d'estudis de la diòcesi de Bayona, sense que a França n'hagi protestat ningú, sinó tot el contrari.

—Les tribus del Nord Amèrica han enviat tretze cabdills a París per a sollicitar del Consell de la Lliga de Nacions, la independència de les seves tribus. Ja poden esperar asseguts la resposta.

—Barrés, el famós escriptor francès, que acaba de morir a París i ha estat enterrat apoteòsicament, ha mort cristià: *sóc de Crist*, ha dit. Ell l'hagi ben perdonat!

—El govern portuguès projecta modificar la llei de llogaters, autoritzant augments fantàstics en el preu dels lloguers. Sortosament, pels pobres llogaters, a Portugal els governs duren poc.

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLANTICA

Línia de Cuba Mèxic.—Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, per a Havana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Havana el 20 de cada mes per a Corunya, Gijon i Santander.

Línia de Buenos-Aires.—Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Creu de Tenerife, Montevideo i Buenos-Aires; emprenent el viatje de tornada des de Buenos-Aires el dia 2 i de Montevideo el 3.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a New York, Havana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de Havana el 30 de cada mes, amb escala a New-York.

Línia de Venezuela Colombia.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 10, de València el 11, de Màlaga el 13 i de Càdiz el 15 de cada mes, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Puerto-Rico i Havana. Sortida de Colón el 12 per a Sabanilla, Curaçao, Puerto-Cabello, La Guaira, Puerto-Rico, Canàries, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Poo.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alacant el 4 i de Càdiz el 7, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma i part de la costa occidental de Africa. Retorn de Fernando Poo el 2, fent les escales de Canàries i de la Península indicades en el viatge d'anada.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a New-York, dels ports del Cantàbric a New-York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides de les quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals a Companyia dona allojament molt cómode i tracte esmerat, com té acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors porten telegrafia sense fils.

Llegiu i propagueu

Catalunya Social

Es el periòdic de més circulació de Catalunya

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Un any . . . . . 8 pessetes
Semestre . . . . . 4 »

Surt els dissabtes

IMPREMTA
EDITORIAL
I COMERCIAL

ATENES A. G.

BARCELONA

Provença, 157 Telèf. 216 G.

304 (05)(46.71) Gt. fol

PER A ENRIQUIR

la sang, augmentar la gana i fortificar el sistema nerviós, és un medicament sense rival l'aixarop

Hipofosfitos Salud

També es recepta a les criatures delicades i malaltices. Favoreix en ells el desenrotllament del sistema ossi. Totjust començat a pendre'l, la rosada color de llurs galtetes proclama les excel·lències del preparat. Aprovat per la **Reial Acadèmia de Medicina i Cirugía** : : 29 ANYS D'EXITS EN CREIXENÇA.

Avis: Rebutgi's el pot si no s'hi llegeix en l'etiqueta exterior, amb tinta vermella, «HIPOFOSFITOS SALUD» perquè amb freqüència i per a major lucre en la venda, hom n'ofereix de similars

FRANQUEO CONCERTADO

Atenes A. G. Provença, 157